

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 25. juni 2013
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Jean Elisabeth Hørdum
Sagsnr.: 2013-0030-1472
Dok.: 778212

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 838 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. maj 2013. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Morten Bødskov

/

Jens-Christian Bülow

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 838 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for, hvor ofte og med hvilke resultater anklagemyndigheden har forsøgt at anvende den særlige bestemmelse om strafskærpelse i sager vedrørende bandekriminalitet, sådan som det var forsøgt af anklagemyndigheden i en sag mod en 26-årig mand idømt 10 års fængsel ved Østre Landsrets 3. afdeling den 22. april 2013 (j.nr. 3. afd. S-1126-12) samt redegøre for, om anklagemyndigheden med den aktuelle bandekonflikt in mente vil søge bestemmelsen anvendt oftere.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Bestemmelsen i straffelovens § 81 a blev indført ved lov nr. 501 af 12. juni 2009 om ændring af straffeloven, retsplejeloven, våbenloven, lov om politiets virksomhed, lov om fuldbyrdelse af straf mv. og forvaltningsloven med henblik på at styrke indsatsen mod bandekriminalitet mv. Loven trådte i kraft den 15. juni 2009, og straffelovens § 81 a kan anvendes på forhold begået efter dette tidspunkt.

Straffelovens § 81 a giver mulighed for en fordobling mv. af straffen for visse alvorlige forbrydelser, når forbrydelsen begås med baggrund i et gensidigt opgør, som foregår mellem grupper af personer, og hvor der anvendes skydevåben eller andre våben og eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller hvor der begås brandstiftelse omfattet af straffelovens § 180.

Rigsadvokaten er ikke i besiddelse af statistiske oplysninger om, hvor ofte anklagemyndigheden i forbindelse med tiltale-rejsning i en konkret sag har påstået straffen udmålt efter bestemmelsen i § 81 a, herunder i hvilket omfang anklagemyndigheden ved domstolene har fået medhold i en sådan påstand. Tilvejebringelse af nærmere oplysninger herom vil forudsætte en ressourcekrævende manuel gennemgang i politikredsene af sager om personfarlig og organiseret kriminalitet. En sådan gennemgang har jeg på det foreliggende grundlag ikke fundet anledning til at iværksætte.

Rigsadvokaten er imidlertid i besiddelse af en række (men ikke nødvendigvis alle) domme, hvor bestemmelsen i straffelovens § 81 a har fundet anvendelse. Dommene er indlagt i Rigsadvokatens vidensbase og er derved tilgængelige for hele anklagemyndigheden.

Rigsadvokaten er således umiddelbart bekendt med 18 sager, hvor anklagemyndigheden har påstået straffen i en konkret sag udmålt efter bestemmelsen i § 81 a. I 11 af disse sager har retten fundet, at betingelserne for at anvende § 81 a var til stede.

2. Som anført ovenfor er det bl.a. en betingelse for anvendelse af § 81 a, at forbrydelsen begås i forbindelse med et gensidigt opgør mellem grupper af personer.

Det bemærkes i den forbindelse, at det i sager af denne karakter er almindeligt, at hverken den tiltalte eller vidner, herunder forurettede, vil udtale sig om sagens nærmere omstændigheder. Det kan navnlig på denne baggrund være vanskeligt for anklagemyndigheden at føre bevis for, at en person – mod sin benægtelse – er medlem af en bestemt gruppering, herunder særligt når denne gruppering er af mindre formaliseret karakter.

Herudover kan det være vanskeligt at føre bevis for, at et angreb ikke blot skyldtes f.eks. en uoverensstemmelse af mere personlig karakter, men at der var tale om et verserende gensidigt opgør mellem grupper af personer på gerningstidspunktet.

Endelig bemærkes, at der herudover skal føres bevis for, at der flere gange som led i opgøret har været anvendt skydevåben eller anvendt våben eller eksplosivstoffer, som på grund af deres særdeles farlige karakter er egnet til at forvolde betydelig skade, eller begået brandstiftelse efter straffelovens § 180.

Bestemmelsen i § 81 a indeholder således en række betingelser, som alle skal være opfyldt, for at en strafskærpelse kan komme på tale, og som i nogle sager giver anledning til betydelige bevismæssige vanskeligheder.

Politiet og anklagemyndigheden er meget opmærksomme på bestemmelsen og overvejer løbende, om den vil kunne finde anvendelse i konkrete sager. Anklagemyndigheden vil fortsat søge at bringe bestemmelsen i anvendelse i alle tilfælde, hvor der måtte være grundlag for det.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at anvendelse af bestemmelsen løbende drøftes i anklagemyndighedens fagudvalg om organiseret kriminalitet, der bl.a. består af repræsentanter for samtlige politikredse, de to regionale statsadvokater og Rigsadvokaten.

Derudover er Rigsadvokaten løbende i tæt dialog med Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter (NEC) om samarbejdet i sager, hvor bestemmelsen vil kunne finde anvendelse. Rigsadvokaten er i samarbejde med Rigspolitiet for tiden ved at tilrettelægge et uddannelsesforløb vedrørende sager, hvor § 81 a vil

kunne finde anvendelse. Uddannelsesforløbet er rettet mod anklagere, efterforskere og personale ansat i NEC.

Derudover modtager Rigsadvokaten fra politikredsene og statsadvokaterne løbende domme og kendelser i sager, hvor der har været rejst tiltale efter § 81 a. De pågældende domme og kendelser bliver lagt i Rigsadvokatens vidensbase, der er tilgængelig for hele anklagemyndigheden.”